

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна ПИМАШКАЛО

СВІТОВА ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань *07 «Управління та адміністрування»*
Спеціальність *076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»*
Освітній рівень *перший (бакалаврський)*
Освітня програма *«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»*
«Міжнародна торгівля»

Статус дисципліни

Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова

українська

Завідувачка кафедри
міжнародних економічних відносин

Ірина ОТЕНКО

Харків
2021

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

СВІТОВА ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань ***07 «Управління та адміністрування»***
Спеціальність ***076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»***
Освітній рівень ***перший (бакалаврський)***
Освітня програма ***«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»***
«Міжнародна торгівля»

Статус дисципліни

обов'язкова

Мова викладання, навчання та оцінювання

українська

Завідувачка кафедри
міжнародних економічних відносин

Ірина ОТЕНКО

Харків

2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри *міжнародних економічних відносин*
Протокол № 1 від 27.08.2021 р.

Розробник:

Литвиненко А. О., к.е.н., доц. кафедри міжнародних економічних відносин

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Поглиблення міжнародної співпраці дозволяє використовувати світовий досвід щодо здійснення економічної діяльності. Це обумовлює зростання ролі міжнародних економічних відносин та їх вивчення в контексті розвитку вітчизняної економіки.

Вивчення дисципліни «Світова економіка та міжнародні економічні відносини» спрямована на засвоєння тенденцій розвитку міжнародних економічних відносин та розвитку світової економіки країн світу; формування практичних навичок щодо аналізу подій у сучасних міжнародних економічних відносинах та подальшому використанні набутих навичок в управлінні підприємствами.

Дисципліна спрямована на формування у студентів загальних основ з аналізу закономірностей та особливостей розвитку міжнародних економічних відносин, отримання необхідних знань з питань діяльності провідних країн у зовнішньоекономічній діяльності, особливостей міжнародних відносин.

Навчальна дисципліна «Світова економіка та міжнародні економічні відносини» є обов'язковою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», «Міжнародна торгівля» всіх форм навчання.

Метою викладання дисципліни є формування системи знань, вмінь і практичних навичок щодо теоретичних засад та методико-практичного інструментарію щодо питань розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Основи підприємництва	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Менеджмент	Критичне мислення та аналітичне забезпечення підприємницької діяльності
Економіка для бізнеса	Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами
Торговельне підприємництво	Міжнародна торгівля

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	РН5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності	
ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання	

в практичних ситуаціях	РН11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці
ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо	
СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності	
СК9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур	РН13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур
ЗК7. Здатність працювати в команді	
СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин	РН19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм
СК9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур	

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Економіка світогосподарських зв'язків: закономірності функціонування та розвитку.

Тема 1. Світове господарство та міжнародні економічні відносини.

Предмет вивчення курсу «Світова економіка та міжнародні економічні відносини», його місце серед інших економічних дисциплін; структура і логіка викладання. Значення в підготовці фахівців з менеджменту. Мета, завдання і нові підходи до вивчення курсу, його інформаційно-методичне забезпечення.

Світове господарство, світова економіка: сутність, елементи і суб'єкти, формування, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Якісний і кількісний аспекти розвитку світового господарства. Головні тенденції формування світового господарства, рівні і цикли його розвитку.

Сутність та фактори міжнародного поділу праці. Види міжнародного поділу праці. Форми і напрямки розвитку міжнародної спеціалізації і кооперування виробництва. Основні тенденції міжнародного поділу праці. Проблеми участі України в міжнародному поділі праці.

Тема 2. Міжнародна економічна діяльність. Середовище міжнародних економічних відносин. Особливості функціонування суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Міжнародні економічні відносини як економічна категорія. Суттєвість міжнародних економічних відносин, їх значення, об'єктивна основа і передумови розвитку. Рівні розвитку міжнародних економічних відносин: функціональні, економічні, територіальні, за суб'єктами діяльності. Особливості розвитку міжнародних економічних відносин на сучасному етапі. Роль міжнародних економічних відносин у процесі інтеграції України в систему світогосподарських зв'язків.

Поняття середовища міжнародних економічних відносин, його структура і особливості. Природно-географічне середовище, основні його складові впливу на розвиток міжнародних економічних відносин. Економічне середовище формування міжнародних економічних відносин, стан ринкових відносини країн і особливості їх взаємовідносин. Економічні регулятори міжнародних економічних відносин. Політико-правове середовище. Особливості взаємодії політики і економіки в міжнародних економічних відносин. Політичні інтереси країн

та регіонів. Політична стабільність і політичні ризики. Міжнародний тероризм як фактор формування політичного середовища. Правові регулятори міжнародних економічних відносин. Соціально-культурне середовище і його значення в розвитку міжнародних економічних відносин. Інфраструктура сучасних МЕН. Роль транспорту і інформаційно-комунікаційних систем в розвитку міжнародних економічних відносин.

Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг. Країни і регіони у сучасній світовій економіці.

Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу та їх типологія. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу.

Соціально-економічний принцип систематизації країн світу. Країни Організації Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР). Три центри економічного розвитку. Малі привілейовані нації. Країни переселенського капіталізму. Країни середнього рівня розвитку.

Країни, що розвиваються: поняття, загальні риси та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура. Країни з перехідною економікою, формування їх економічних угруповань і проблеми інтеграції у світову ринкову економіку. Країни централізованого планування.

Місце окремих угруповань країн у світовому господарстві. Провідне значення промислово розвинутих країн.

Проблема ліквідації економічної відсталості і неокolonіальної залежності країн, що розвиваються, особливості їх міжнародних економічних відносин. Реалізація Нового Міжнародного економічного порядку. Проблеми інтеграції у світове господарство країн з перехідною економікою, зміни у розвитку їх міжнародних економічних відносин.

Тема 4. Світовий фінансовий ринок. Глобалізаційні трансформації як чинник інтеграційних процесів в світовій економіці. Міжнародне економічне співробітництво.

ТНК – головні суб'єкти міжнародної виробничої та інвестиційної діяльності, їх суттєвість і еволюція, сучасна стратегія. Типи монопольних об'єднань. Роль внутрішнього коопераційного обміну. Протиріччя між ТНК і національно-державною формою політичної організації суспільства. Регулювання діяльності ТНК.

Монополізація світової торгівлі. Діяльність ТНК і конкурентна боротьба на світовому ринку. Види товарних ринків за ступенем монополізації. Закритий і відкритий сектори світового ринку, їх особливості.

Спільні підприємства. Передумови і особливості розвитку спільного підприємства. Організаційно-правові і економічні форми створення і функціонування спільного підприємства. Масштаби, рівень і динаміка розвитку спільних підприємств. Вільні економічні зони. Класифікація вільних економічних зон, особливості функціонування. Діяльність вільних економічних зон в різних країнах.

Міжнародна економічна інтеграція – закономірність розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин. Сутність, цілі і значення міжнародної економічної інтеграції, основні риси. Передумови і фактори розвитку МЕН міжнародної економічної інтеграції як якісно нового рівня міжнародних економічних відносин. Головні учасники і організатори процесу міжнародної економічної інтеграції, його сучасні особливості. Форми міжнародної економічної інтеграції. Етапи формування міжнародних економічних інтеграційних угруповань.

Світові інтеграційні процеси і Україна. Регіональний характер міжнародної економічної інтеграції як її особливість. Регіональні інтеграційні об'єднання промислово розвинутих країн. Об'єктивні передумови, політичні і економічні цілі, основні етапи розвитку Західноєвропейської економічної інтеграції. Єдність економічної системи країн ЄС. Особливості розвитку аграрної сфери. Створення західноєвропейської моделі єдиного промислового і науково-технічного розвитку. Єдина науково-технічна політика. Європейська валютна система. Інституціональна структура: і політико-правові механізми ЄС. Політика ЄС відносно третіх країн та їх угруповань. Проблеми подальшого розширення ЄС. Україна і ЄС. Північноамериканська

економічна інтеграція. Формування північноамериканської зони вільної торгівлі (НАФТА). США у світових інтеграційних процесах. Глобальна політика США щодо процесів європейської економічної інтеграції. Особливості економічних відносин з країнами АТР. Інтеграційні процеси в економіці країн, що розвиваються. Роль МЕІ у здійсненні НМЕП. Особливості економічної інтеграції країн Латинської Америки. Розвиток регіональних і субрегіональних інтеграційних угруповань. Латиноамериканська асоціація Інтеграції (ЛААІ). Антська група і Амазонський пакт. Центральнаамериканський спільний ринок (ЦАСР). Співробітництво Карибського басейну (КАРІКОМ). Латиноамериканська економічна система (ЛАЄС). Спільний ринок країн Південного конусу (МЕРКОСУР). Проблеми і перспективи створення системи колективних економічних дій у Латинській Америці. Проблеми розвитку регіонального економічного співробітництва в Африці. Основні економічні угруповання країн Африки. Економічне співробітництво західноафриканських держав (ЕКОВАС). Митний і економічний союз Центральної Африки (ЮДЕАК), його трансформація у економічний і валютний союз Центральної Африки (ЕВСЦА). Спільний ринок країн Магрибу. Спільний ринок Східної і Південної Африки (КОМЕСА). Співробітництво розвитку Півдня Африки (САДК). Проблеми формування Африканського економічного співробітництва. (АФЕС). Особливості розвитку економічної інтеграції в країнах Азії. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН). Асоціація регіонального співробітництва Південної Азії (СААРК). Азіатсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС). Рада співробітництва арабських держав Перської Затоки (РСАДПЗ). Проблеми розвитку економічної інтеграції в східноєвропейських країнах у нових умовах переходу до ринкової економіки, створення нової моделі економічної інтеграції. Україна і інтеграційні угруповання країн.

**Змістовий модуль 2. Сучасний стан, проблеми та перспективи світового господарства.
Особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин
на мега, макро-, мезо- і мікрорівнях.**

Тема 5. Міжнародна торгівля в світовій економіці. Міжнародні торговельні відносини.

Міжнародна торгівля як визначальна форма міжнародних економічних відносин. Основні фактори зростання міжнародного товарообігу. Особливості розвитку міжнародної торгівлі. Стандартизація товарів на світовому ринку. Міжнародні товарні номенклатури. Штрихові коди.

Регіональна структура (географічний розподіл) міжнародної торгівлі. Структура світового товарообігу за соціально-економічними угрупованнями країн. Головні причини і наслідки збільшення взаємної торгівлі промислово розвинутих країн. Роль країн, що розвиваються в міжнародній торгівлі. Місце нових індустріальних країн у світовій торгівлі. Країни з перехідною економікою в міжнародній торгівлі. Проблеми реструктуризації зовнішньої торгівлі нових незалежних держав. Кон'юнктура товарних ринків – сутність, фактори формування і розвитку, система показників вивчення і основні форми прояву.

Види і форми міжнародної торгівлі. Зустрічна торгівля. Міжнародні торги (тендери). Міжнародні ярмарки і виставки. Міжнародні аукціони. Особливості біржової торгівлі, її еволюція, організація і функції. Біржові товари. Найбільші міжнародні товарні біржі, їх вплив на міжнародну торгівлю. Види біржових угод. Консигнаційна торгівля.

Особливості розвитку зовнішньоторговельної політики держав. Протекціонізм і лібералізація торгівлі. Засоби зовнішньоторговельної політики. Прояви дискримінації в міжнародній торгівлі. Регіональне торговельне співробітництво. Регулювання міжнародних торговельних відносин. Діяльність міжнародних торгових організацій. ГАТТ (Генеральна угода щодо тарифів і торгівлі) та ЮНКТАД (Конференція ООН з питань торгівлі й розвитку). Перетворення ГАТТ у Світову організацію торгівлі (СОТ). Реорганізація КОКОМ (Координаційна Рада з експортного контролю). Значення торгових договорів і угод у сучасних умовах. Діяльність Міжнародної торгової палати. Передумови і особливості участі України в МТ.

Значення світового ринку послуг, передумови його формування. Специфічні риси

міжнародної торгівлі послугами, її динаміка, структура і географічні напрямки. Стан та перспективи міжнародної торгівлі ліцензіями та «ноу-хау». Види ліцензійних угод. Сучасні умови і фактори міжнародного обміну технологіями, форми їх передачі. Значення і обсяги міжнародної торгівлі ліцензіями. Особливості підготовки, оформлення і реалізації ліцензійних угод, головні країни-експортери ліцензій. Внутрішньофірмова ліцензійна торгівля. Міжнародний лізинг, його види. Лізинг за терміном оренди. Особливості рейтингу. Головні країни-експортери лізингових послуг. Значення міжнародного лізингу. Міжнародні інжинірингові та консультаційні послуги. Туристські послуги на світовому ринку. Міжнародні туристські потоки. Фактори розвитку міжнародного туризму. Страхові послуги. Франчайзинг в системі міжнародних послуг.

Ціноутворення на світовому ринку. Ціна як важливий показник кон'юнктури товарних ринків. Інтернаціональна вартість і світова ціна, її ознаки. Ціноутворюючі фактори. Множинність цін на світовому ринку. Рівні світових цін. Інформаційна система світових цін товарних ринків.

Тема 6. Міжнародна трудова міграція. Міжнародна мобільність людських ресурсів.

Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили і етапи розвитку. Масштаби, форми і основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів. Види міжнародної міграції. Міжнародний ринок спеціалістів високої кваліфікації («золотих комірців») і проблема «відпливу умів». Роль НТР у розвитку міграції робочої сили, наукових і інженерно-технічних кадрів. Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції. Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси країн. Загальні закономірності створення світового ринку робочої сили, головні регіони і центри її міжнародного тяжіння і експорту. Міжнародні монополії і ринок праці. Форми і засоби експлуатації робочих-іммігрантів. Вплив міжнародної економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці. Державне і міжнародне регулювання трудової міграції. Міжнародна організація праці (МОП) і її роль у вирішенні питань безробіття і захисту прав трудящих. Програми стимулювання еластичності ринку праці і забезпечення зайнятості населення. Гнучкість ринку праці. Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.

Тема 7. Світова валютна система. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.

Національні, міжнародні і світова валютні системи, їх сутність і елементи. Поняття валюти і її види. Конвертованість валют. Валютний курс, його види. Валютний паритет. Крос-курс. Основні валютні операції. Котирування валют. Еволюція світової валютної системи. Перехід від золотого стандарту до вільного курсу. Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська і Ямайська валютні системи. Європейська валютна система. Валютно-фінансова система країн ЄС.

Сутність валютно-фінансових відносин і механізм міжнародних розрахунків. Платіжний і розрахунковий баланси, їх структура. Баланс міжнародної заборгованості, її види. Нестабільність міжнародних розрахунків і основні проблеми платіжних балансів країн світу. Сутність, способи та умови здійснення міжнародних розрахунків. Роль банків та їх кореспондентських рахунків в організації та проведенні міжнародних платежів. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності, способи їх усунення. Особливості використання в міжнародній сфері основних форм розрахунків. Недокументарні форми розрахунків: авансовий платіж, банківський переказ, оплата після відвантаження, платіж на відкритий рахунок, платежі за чеками, пластиковими картками та векселями. Документарні форми розрахунків: міжнародні розрахунки за допомогою акредитиву, міжнародні розрахунки за допомогою інкасо.

Тема 8. Міжнародні розрахунки. Міжнародний рух капіталу та трансфер технологій.

Загальні передумови розвитку міжнародної інвестиційної та виробничої діяльності. Міжнародний рух капіталу. «Інвестиційний клімат». Види зарубіжних інвестицій, їх масштаби. Зміни питомої ваги головних економічних центрів у вивозі капіталів. Основні потоки

міжнародного капіталообміну. Особливості регулювання руху капіталу, вплив ТНК на його переміщення. Вивіз капіталу як фактор інтенсифікації міжнародної інвестиційної і виробничої діяльності. Іноземні інвестиції в економіці України.

Передумови міжнародного науково-технічного співробітництва. Науково-технічне співробітництво як форма міжнародних економічних відносин. Міжнародний рух технологій та механізм її передачі. Сумісні наукові дослідження. Міжнародні науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР). Обмін науково-технічними досягненнями і досвідом. Взаємні консультації з основних питань НТС. Розробка науково-технічних прогнозів. Співробітництво в галузі науково-технічної інформації, винахідництва та патентної справи. Сумісні наукові дослідження щодо захисту навколишнього середовища, у медицині, освоєнні космосу і Світового океану. Комерційний зміст науково-технічних відносин. Розвиток торгівлі ліцензіями і ноу-хау. Захист інтелектуальної власності. Інтернаціоналізація НТС. Міжнародні науково-технічні програми. Перспективи включення науково-технічного потенціалу України у міжнародні науково-технічні зв'язки.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

В процесі викладання дисципліни «Світова економіка та міжнародні економічні відносини» використовуються методи, які спрямовані на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Під час проведення лекцій використовуються проблемні лекції, презентації, дискусії за актуальними питаннями. Під час проведення практичних занять використовуються метод проектів, кейс-стадії, робота в малих групах, презентації, мозкові штурми, індивідуальна дослідницька робота.

Опановуючи першу тему, студенти вивчають кейс-стадії щодо тенденцій розвитку світового господарства і презентують результати роботи в аудиторії. На практичному занятті з другої теми студенти вивчають особливості міжнародного розподілу праці у світі на основі матеріалів міжнародних організацій та результатів міжнародних рейтингів, в підсумку презентують результати дослідження. На практичному занятті з третьої теми студенти у малих групах аналізують показники світової торгівлі різних країн світу, розробляючи рекомендації з розширення напрямів міжнародних економічних відносин та покращення становища на світовому ринку. На практичному занятті з четвертої теми студенти опрацьовують інформаційні документи діяльності міжнародних організацій та визначають їх вплив на роботу міжнародних компаній. На практичному занятті з теми 5, студенти опрацьовують кейси та вирішують ситуаційні завдання щодо оцінювання міжнародного середовища з наступною після опрацювання дискусією. На практичному занятті з теми 6 студенти розв'язують ситуації щодо оцінювання результативності міжнародної торгівлі на ринках товарів та послуг, а також приймають участь у діловій грі «міжнародна товарна біржа». На практичному занятті з 7 теми студенти приймають участь у діловій грі з міжнародних розрахунків, а також розв'язують ситуації стосовно валютних, кредитних міжнародних розрахунків. На практичному занятті з теми 8 студенти, працюючи у малих групах, опрацьовують кейси щодо питань міжнародної міграції робочої сили та міжнародного трансферу технологій.

Виконуючи модульні контрольні роботи, студенти розв'язують проблемні питання, пов'язані з розвитком світового господарства і міжнародних економічних відносин, а також виконують тестові завдання з тем відповідних модульних блоків.

Під час лекційних занять застосовується методи дискусії з проблемних питань, робота в парах, демонструється презентація викладачем, тощо. Після лекції студенти повинні пройти онлайн тест або прийняти участь у чат-обговоренні проблемного питання на ПНС протягом тижня, до наступної лекції.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання. За результатами поточного контролю здобувач може отримати мінімум 35 балів і максимум 60 балів, за результатами підсумкового контролю (іспит) – мінімум 25 і максимум 40 балів.

Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума – 35 балів):

на лекційних заняттях оцінюється активна участь студентів у дискусіях, мозкових штурмах під час занять чат-обговоренні, он-лайн тестуванні;

на практичних заняттях оцінюється якість виконаних завдань, вирішення та обґрунтування кейс-стаді, активність роботи в малих групах та виконанні проєктів у малих групах.

Модульний контроль проводиться у формі поточної контрольної роботи та колоквиуму та, з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль, має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача вищої освіти після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Для отримання необхідної кількості балів під час навчання впродовж семестру студенти отримують різноманітні завдання, націлені на формування і розвиток загальних і професійних компетенцій. За кожне практичне заняття студент може отримати до 2 балів. За бездоганне виконання завдань під час всіх практичних занять студент може отримати 24 бали.

Кожна лекція має окремі завдання в онлайн чи офлайн форматах, за бездоганне виконання яких студенту буде нараховано 1 бал за кожне таке завдання. За бездоганне виконання всіх завдань студент може отримати 12 балів.

Також бали надаються за вирішення самостійних завдань та підготовці презентацій. Такі завдання оцінюються під час практичних занять. Протягом курсу студент виконує чотири комплексних самостійних завдання за кожне з яких отримує по 1 балу, загалом 4 бали.

Загалом, курс складається з двох змістовних модулів і, відповідно, має дві модульні роботи – контрольна робота та колоквиум. За бездоганне виконання завдань кожної модульної роботи студент отримує по 10 балів. Таким чином, за відмінне виконання двох модульних робіт буде нараховано 20 балів максимум.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС».

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал	
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 1.	Лекція	Проблемна лекція 1. Світове господарство та міжнародні економічні відносини	Проблемна лекція	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою. Характерні ознаки та тенденцій розвитку світового господарства	Кейс-стадії	2
			Компетентісно-орієнтоване інтерактивне заняття	
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Характерні ознаки та тенденцій розвитку світового господарства.	Опитування	
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 2.	Лекція	Лекція-дискусія 2. Міжнародна економічна діяльність. Середовище міжнародних економічних відносин. Особливості функціонування суб'єктів міжнародних економічних відносин.	Лекція-дискусія	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою. Особливості функціонування суб'єктів міжнародних економічних відносин.	Різноманітні індивідуальні та групові завдання	2
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання до самостійного опрацювання	Міжнародний поділ праці	Презентація	1
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 3.	Лекція	Лекція-дискусія 3. Світовий ринок товарів і послуг. Країни і регіони у сучасній світовій економіці.	Лекція-дискусія, тестування	4
	Практичне заняття	Практична робота за темою. Галузеві аспекти розвитку сучасної світової економіки. Країни і регіони у сучасній світовій економіці.	Робота у малих групах Презентація	2
	Практичне заняття	Практична робота за темою. Типологія країн світу і роль окремих їх угруповань у світовому господарстві.	Компетентісно-орієнтоване інтерактивне заняття	2
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання до самостійного опрацювання	Країни і регіони у сучасній світовій економіці	Презентація	1
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 4.	Лекція	Проблемна лекція 4. Світовий фінансовий ринок. Глобалізаційні трансформації як чинник інтеграційних процесів в світовій	Мозковий штурм	1

		економіці. Міжнародне економічне співробітництво.		
	Практичне заняття	Практична робота за темою. Міжнародні корпорації в світовому господарстві. Глобалізаційні трансформації як чинник інтеграційних процесів в світовій економіці. Міжнародне економічне співробітництво.	Кейс	2
			Модульна контрольна робота	10
		<i>Самостійна робота</i>		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Міжнародні корпорації в світовому господарстві. Глобалізаційні трансформації як чинник інтеграційних процесів в світовій економіці. Міжнародне економічне співробітництво.	Різноманітні індивідуальні та групові завдання	
		<i>Аудиторна робота</i>		
Тема 5.	Лекція	Проблемна лекція 5. Міжнародна торгівля в світовій економіці. Міжнародні торговельні відносини.	Дискусія	1
	Практичне заняття	Практична робота за темою. Міжнародні торговельні відносини. Особливості функціонування суб'єктів міжнародних економічних відносин	Кейс	2
		<i>Самостійна робота</i>		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Особливості функціонування суб'єктів міжнародних економічних відносин	Тестування	
		<i>Аудиторна робота</i>		
Тема 6.	Лекція	Проблемна лекція 6. Міжнародна трудова міграція. Міжнародна мобільність людських ресурсів.	Мозковий штурм	2
	Практичне заняття	Практична робота за темою. Міжнародна мобільність людських ресурсів.	Ділова гра	2
	Практичне заняття	Практична робота за темою. Міжнародні торговельні відносини.	Презентація	2
	Завдання до самостійного опрацювання	Міжнародна трудова міграція.	Презентація	1
		<i>Аудиторна робота</i>		
Тема 7.	Лекція	Проблемна лекція 7. Світова валютна система. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.	Он-лайн тестування	2
	Практичне заняття	Практична робота за темою. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.	Кейс	2
	Практичне заняття	Практична робота за темою. Світова валютна система.	Ділова гра	2
		<i>Самостійна робота</i>		

	Питання до самостійного опрацювання	Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.	Презентація	1
Тема 8.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Проблемна лекція 8. Міжнародні розрахунки. Міжнародний рух капіталу та трансфер технологій.	Мозковий штурм	2
	Практичне заняття	Практична робота за темою. Міжнародний рух капіталу та трансфер технологій. .	Колоквіум	10
	Практичне заняття	Практична робота за темою. Міжнародні розрахунки.	Кейс	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Міжнародна мобільність людських ресурсів. Міжнародний рух капіталу та трансфер технологій.	Чат-опитування		
			Іспит	40

Рекомендована література

Основна

1. Архієреєв С.І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини [Текст]: навч. посіб. / С. І. Архієреєв, Н. М. Волоснікова, С. О. Климова; за ред. С.І. Архієреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків: Видво Іванченка І.С., 2019. – 233 с.
2. Міжнародна економіка в таблицях, схемах, формулах, задачах і прикладах [Текст]: навч. посіб. / П.П. Гаврилко, А.В. Колодійчук, С.П. Лазур, Ф.А. Важинський; Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Ужгор. торг.-екон. ін-т. – Львів: ННВК «АТБ», 2019. – 257 с.
3. Сучасна міжнародна економіка [Текст]: підручник / В.В. Білоцерківець та ін.; за ред. В.М. Тарасевича. – Дніпро: Економіка, 2019. – 384 с.
4. Шнирков О. І. Міжнародні економічні відносини [Текст]: конспект лекцій / О.І. Шнирков, Р. О. Заблоцька. – Дніпро: [б. в.], 2018. – 286 с.

Додаткова

5. Міжнародна економіка [Текст]: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. – Львів: Новий світ-2000, 2018. – 444 с.
6. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка [Текст]: підручник. / Є.В. Савельєв, І.Я. Зварич; Терноп. нац. екон. ун-т. – Вид. 4-те, перероб. та допов. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 423 с.
7. Krugman Paul, Maurice Obstfeld and Marc Melitz. International Economics: Theory and Policy/ Krugman P. – Harlow, England : Pearson, 11th edition, 2018. – 800 p.
8. Grazia Ietto-Gillies. Transnational corporations and international production : concepts, theories, and effects. / Grazia I. – Cheltenham, UK : Edward Elgar Publishing, 2019. – 568 p.
9. Lytvynenko A. O. Globalization impact on the hotel and restaurant business / A. O. Lytvynenko, O. D. Lytvynenko // Інтернаука: фаховий міжнародний науковий журнал Серія: «Економічні науки» – Київ : Вид. дім «Інтернаука», 2021. – № 5 (49) 1 Том / 2021. – С. 9-14.
10. Lytvynenko A. O. Formation of international competitiveness of the region on the basis of the innovation and investment model of development in China / A. O. Lytvynenko, O. D. Lytvynenko // Інтернаука: фаховий міжнародний науковий журнал Серія: «Економічні науки» – Київ : Вид. дім «Інтернаука», 2021. – № 12 (01/45) / 2021. – С. 42-48.
11. Michie J. The Handbook of Globalisation. / Michie J. – Cheltenham, UK ; Northampton, MA, USA : Edward Elgar Publishing, 2019. – 476 p.
12. Van den Berg H. International Economics: A Heterodox Approach / H. Van den Berg.- 3rd Edition. Routledge, 2017. – 628 p.

Інформаційні ресурси

13. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Дисципліна «Світова економіка та міжнародні економічні відносини» - Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7738>
14. The World Bank. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://info.worldbank.orgg/etools/kam2/KAM_page5.asp
15. The World Economic Forum. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org>
16. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс] Режим доступу: www.mfa.gov.ua
17. Державна митна служба України [Електронний ресурс]. Режим доступу www.customs.gov.ua
18. Державна служба статистики України. URL Електронний ресурс]. Режим доступу www.ukrstat.gov.ua/
19. Державний комітет України у справах національностей та міграцій [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.scnm.gov.ua
20. Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків Держзовншіінформ” [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.ukrdzi.com
21. Інститут світової економіки і міжнародних відносин [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.iweir.org.ua